

Teemakortti

OSALLISTAMINEN

Suur-Sammonlahden lähiökehittämishanke

↓ SAMMONTALO ↓

↓ MEIJÄN YHTEINEN ↓

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

LAPPEENRANTA

OSALLISTAMINEN

TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT

- Alueen eriytymiskehityksen pysäyttäminen on ollut yksi hankkeen lähtökohdista, minkä vuoksi laaja osallisuus on heti hankkeen alussa todettu tärkeäksi.
- Lasten ja nuorten osallisuutta on segregaation torjunnassa pidetty erityisen oleellisena.
- Tärkein tavoite osallistamiselle on, että alueen asukkaat ja toimijat saataisiin osallistumaan oman alueensa suunnitteluun ja tekemään asioita oman alueensa hyväksi. Näin ihmiset voivat sitoutua omaan alueeseensa ja tutustua sekä toisiinsa että muodostaa ”me”-hengen.
- Kun alueen asukkaat ja toimijat saataisiin sitoutettua ja tekemään yhdessä, myös alueen arvostus ja ymmärrys kasvaisi.
- Nuorten ja lasten osallistaminen oli yksi Lähiökehityshankkeen kantavista teemoista.

OSALLISTAMINEN

TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT

- Hankkeen aluksi tehtiin asukkaille ja alueen toimijoille suunnattu lähtötietokysely
- Lähtötietokyselyn vastausten pohjalta tehtiin suunnitelma hankkeen myötä toteutettavista toimenpiteistä, alueen epäkohdista sekä vahvuuksista
 - Kyselystä nousi esiin epäkohtia ja myös hyviä asioita alueelta.
- Asukkaille järjestettiin teemakohtaisia tapaamisia, joissa keskityttiin tiettyihin teemoihin tietyn kohdejoukon kanssa, esim. nuoriso.
- Tapaamiset järjestettiin koronan vuoksi aluksi verkossa. Lisäksi pidettiin kaikille avoin työpaja aluekehittämisen karttojen äärellä.
- Hankkeessa pyrittiin löytämään keinoja osallistaa myös heitä, kenellä ei ole mahdollisuutta osallistua verkon välityksellä tai joita normaali Kaupunkisuunnittelun viestintä ei tavoita.
- Konkreettisia tapoja, joilla osallistamista toteutettiin olivat: taide, kyselyt, työpajat, ym.
- Hankkeen nettisivuilla tiedotettiin hankkeen etenemisestä sekä esiteltiin valmiita aineistoja (uudet sivut julkaistu 11.1.2023).
- Hankkeesta on on tiedotettu aktiivisesti myös Instagramissa.

OSALLISTAMINEN

HUOMIOITAVAT SEIKAT

- Korona vaikutti osallistamiseen hankkeen kahtena ensimmäisenä vuotena ja lähitilaisuudet peruuntuivat.
- Hankkeen aikana luotiin suhteita mm. alueen kouluihin ja oppilaitoksiin, maahanmuuttajien organisaatioihin, vaikeasti työllistettävien tukipalveluihin, päiväkoteihin sekä kaupungin eri organisaatioihin.
- Pääosa tapaamisista järjestettiin uusin digitaalisin menetelmin koronan vuoksi, mutta sen todettiin pääosin olevan myös toimiva menetelmä pääosalle yhteistoimintaorganisaatioita. Todettiin, että jatkossakin on hyvä tarjota erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET

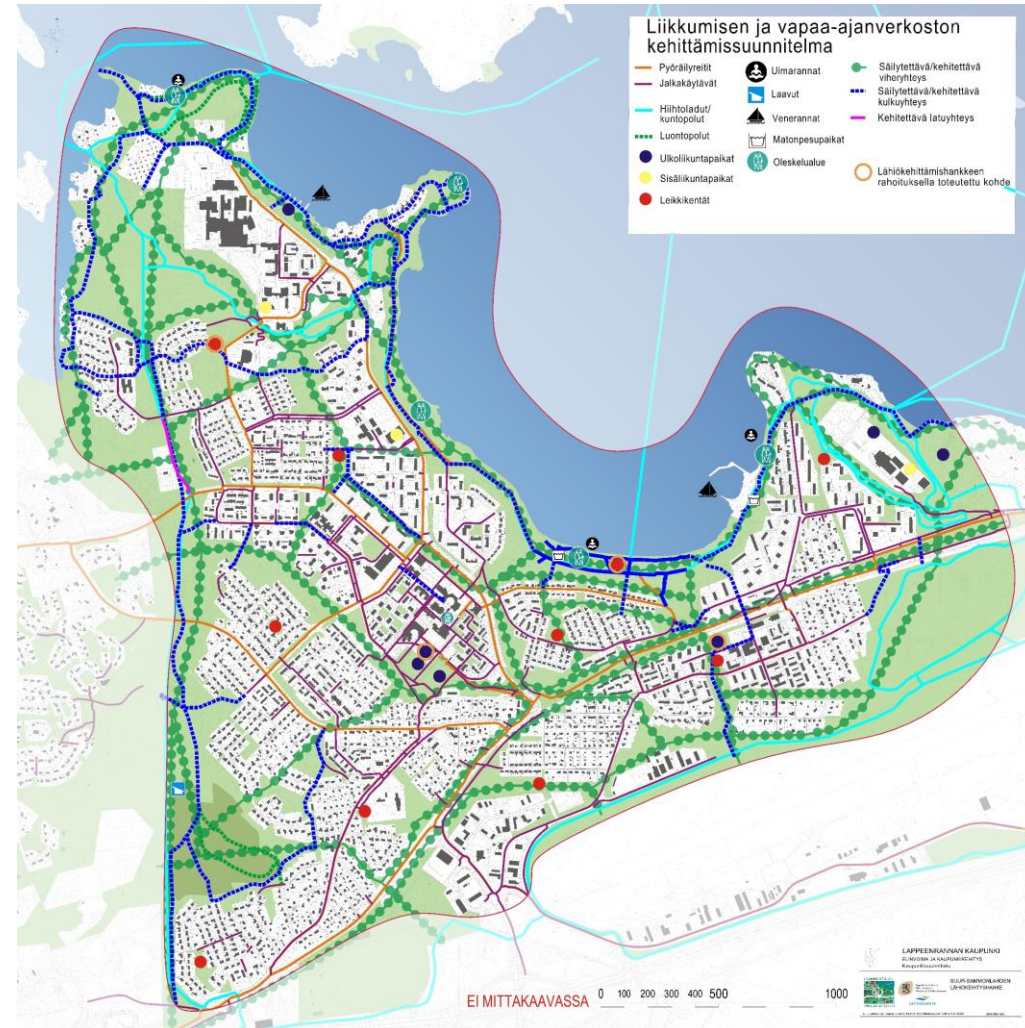
- Nuorten ja lasten osallistaminen oli yksi Lähiökehityshankkeen kantavista teemoista. Heitä osallistettiin monin eri tavoin, niin koulujen, päiväkotien kuin taiteen kautta.
- Koulujen ja päiväkotien kautta on ollut luontevaa tavoittaa suuri määrä lapsia ja nuoria. Tätä on hyödynnetty mm. tiedottamalla perusopetuksen kautta, tekemällä hanketta koulujen ja päiväkotien kanssa yhteistyössä sekä parantamalla koulujen ja päiväkotien lähialueita ja näkyvyyttä alueella.
- Lapset ja nuoret on haluttu osallistaa. Kun heidät saadaan tuntemaan alue omakseen ja tekemään asioita alueensa hyväksi, alueen arvostus ja identiteetti sekä kiinnittyminen alueeseen kasvaa. Osallistamalla nuoria on haluttu sitouttaa nuoret vahvasti osaksi yhteisöä, antaa nuorille vaikutusmahdollisuuksia ja sitä kautta pyritty ehkäisemään alueellisia ongelmia. Lasten ja nuorten osallistamisessa on ollut kyse myös siitä, että tieto virtaa heidän kauttaan heidän koteihinsa ja näin voidaan vaikuttaa sisältäpäin alueen väestöön.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET

- Alueen lähiliikuntapaikkojen sekä leikkipuistojen kehittäminen lisää lasten ja nuorten sekä perheiden yhteisiä maksuttomia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia.
- Kehittämissuunnitelmassa on huomioitu tärkeiden alueiden säilyminen kaikille avoimina vapaa-ajanviettopaikkoina.
- Kaikille avoimet ja saavutettavat vapaa-ajanviettopaikat lisääntyvät entisestään uuden Sammontalon myötä. Sammontaloa voidaan käyttää monipuolisesti erilaisiin kokoontumisiin ja harrastustoimintaan.
- Ranta-alue on jätetty pääosin vapaaseen käyttöön, jossa voi mm. ulkoilla, kalastaa, tavata ihmisiä ja tehdä ruokaa. Sammonlahden uimaranta on kesäaikaan mieluisa oleskelupaikka kaiken ikäisille ja sen parantaminen on ollut yksi hankkeen konkreettisista teoista. Alueen liikenneturvallisuutta on pyritty parantamaan kaikille hyvänä jalankulku- ja pyöräily-ympäristönä.
- Kaikki tämä lisää alueen osallisuuden mahdollisuuksia.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET

- Hankkeessa on tehty työtä kaupunkiorganisaation eri toimialoilla sekä asukkaiden, yliopiston, ammattikorkeakoulun, koulujen, päiväkotien ja taiteilijoiden kanssa.
 - Ohjausryhmä on koottu poikkihallinnollisesti, ja kokoonpano on ollut kattava otos alueen kunnallisten palveluiden tuottajista. Poikkihallinnollisella kehittämiskokonaisuudella on pyritty vastaamaan alueen sosiaalisen kestävyyden haasteisiin, moninaiisiin toimintoihin ja kehitetty alueen elinvoimaa monipuolisilla toimenpiteillä.
- Hankkeessa on hyödynnetty eri toimialojen osaamista ja toimenpiteitä on suunniteltu, tehty ja kehitetty eri toimijoita ja hallinnonaloja yhdistävinä toimintoina. Samalla on kehitetty yhteistyömuotoja.
- Suur-Sammonlahden lähiötä on kehitetty osana koko Lappeenrannan kaupunkirakennetta ja kehittäminen kytkeytyy kaupungin kehittämisstrategioihin sekä hiilineutraalisuuden ja hyvinvoinnin tavoitteisiin. Kehittäminen vahvistaa niin lähiön kuin koko kaupungin sosiaalista, ekologista, kulttuurista ja taloudellista kestävyyttä laaja-alaisesti huomioiden kaupunkirakenne ja ilmastonmuutoksen haasteeseen vastaaminen.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET - Asukastilaisuudet

- Hankkeen yleisesittely ja lähtötietokyselyn tulosten läpikäynti asukkaille 7.6.2020
 - Tilaisuus oli etätilaisuus Teams-sovelluksen kautta.
 - Tilaisuudessa esiteltiin myös Sammontalon asemakaavamuutosta asukkaille.
- Asukastilaisuus kehittämissuunnitelmasta ja Lähiökehityshankkeesta 6.2.2023 livetilaisuutena Sammonlahden koululla
 - Tilaisuudessa oli esillä kehittämissuunnitelman kartta, Liikkumisen ja vapaa-ajan kehittämiskartta sekä malleja kehittämiskorteista.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET -

Auringonkukkapelto

- Auringonkukkapelto toteutettiin yhteistyössä LUT-yliopiston ympäristötekniikan opiskelijoiden ainejärjestö Pelletti ry:n ja Lappeenrannan kaupungin Kadut ja ympäristö – tiimin kanssa.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET

- Sammonlahden koulun oppilaat toteuttivat yhteisteoksen Kaakon taiteen ammattitaiteilijan ja LAB-AMK-opiskelijan kanssa. Teos tehtiin syksyn 2022 aikana.
 - Kierrätysteemainen teos tuli koulun sisätilaan
- Sammonlahden koulun oppilaat suunnittelivat toiminnalliset pihataideteokset Lavolan koulun pihalle.
 - Sammonlahden koulun 8D/ taidepainotteinen luokka ja LAB-ammattikorkeakoulun kuvataideopiskelijoita sekä kuvaamataidon opettaja Raimo Alaraatikka.
 - Suunniteltu syksyn 2022 aikana, toteutus on vielä tekemättä keväällä 2023.
- LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoita osallistettu mm.
 - Järjestämällä taiteen ideakilpailu, jossa valittiin 11 jakokaappitaideteosta toteutettaviksi.
 - Koulun yhteisprojekteissa kaupungin kanssa.
 - Palkkaamalla taideopiskelijoita töihin Kesätaiteilijoiksi Kaupunkisuunnitteluun.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET –TAIDE

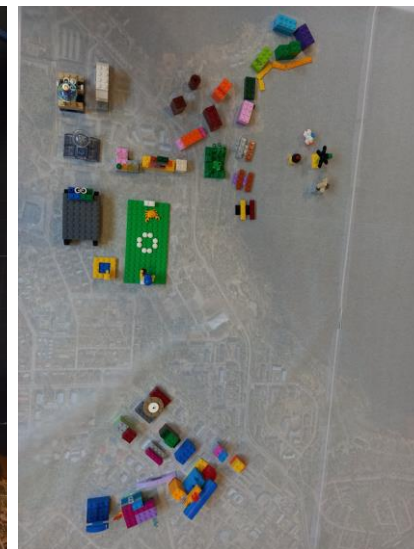
- Lapset ja nuoret on otettu hankkeessa aktiiviseen rooliin taiteen avulla. He ovat päässeet itse tekemään taidetta, mutta taiteen avulla on myös nostettu lasten ja nuorten palveluita näkyviksi kaupunkikuvaan.
- Taidejulkistamistapahtuma järjestetään alueen päiväkodeille, kun taideteokset ovat valmiit.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET –UNIORI

- Lappeenrannan kaupunki on mukana Lappeenranta Junior University:ssä eli Uniorissa. Sen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta tieteeseen, tutkimiseen ja yliopisto-opintoihin kestävästä elämäntavasta ja ekososiaalista sivistystä painottavalla tavalla. Uniori tarjoaa oppilaille yleissivistävän koulutuksen jatkumon varhais-kasvatuksesta lukioon sekä tukee oppilaita tasa-arvoisesti hakeutumaan yliopisto-opintoihin.
- Maaliskuussa 2023 pidettiin 8-luokan oppilaille Uniori-työpajoja, jossa heidän tuli suunnitella hankealueelle purettavan koulun, liikuntasalin ja päiväkodin paikalle uusi asuinalue ja siihen liittyviä toimintoja sekä miettiä turvallinen koulureitti uuteen Sammontaloon. Työpajat tavoittivat noin 80 lappeenrantalaista nuorta.
- Työpajoissa oppilaat saivat rakentaa Legoista erilaisia rakennuksia, rakennelmia sekä puistoja ja sijoittaa ne ilmakuvan päälle mieleisiin kohtiin. Suunnitelmissa pyydettiin huomioimaan ilmastonmuutoksen tuomat haasteet.

OSALLISTAMINEN

TEHDYT TOIMENPITEET

Salla Törmän tutkimusprojekti: Citizen as Pilots of Smart Cities

- Lähiökehittämishankkeessa tehtiin yhteistyötä myös LUT-yliopiston kanssa, jossa tutkittiin interaktiivista osallistamista. Yhteistyön muotona oli Salla Törmän tutkimusprojekti ja diplomityö.
- Diplomityössä tutkitaan keinoja asukkaiden osallisuuden lisäämiseksi paikallisissa kehittämissuhteissa.
- Pilotti toteutettiin Viima Solution Oyn kehittämällä Viima Platformilla ja alustalle on jaettu aiheet kolmeen osaan.
- Pilotti on rajattu LUTin ja LABin opiskelijoihin, jotka pyritään tavoittamaan LTKY:n ylioppilaskunnan sekä KOE:n opiskelijakunnan hallitusten kautta mahdollisimman pian. Tavoitteena oli osallistaa pilottiin minimissään 15 opiskelijaa.
- Varsinaisen pilotin eli alustalla käytävän keskustelun kesto oli kaksi viikkoa huhti-toukokuussa 2023
- Innovaatioalustan hyödyntämisen ajatus lähtee siitä, että kaikki aiheesta käytävä keskustelu on ajasta ja paikasta riippumatonta, jotta kaikki osallistajat voivat osallistua siihen itselleen sopivaan aikaan. Tämän vuoksi pilotti rajataan osallisuuden suhteen vain digitaaliseen muotoon eli alustalla käytävään keskusteluun. Tutkimateriaaliin voidaan toki laittaa linkkiä esimerkiksi alustan info-työkalulle, mikäli joku osallistujista haluaa tutustua lähiökehittämishankkeeseen tarkemmin. Pilotin jälkeen kokemusten keräämiseen voidaan hyödyntää tarvittaessa esimerkiksi ryhmähaastattelumenetelmää, mutta tämä tarkentuu vielä myöhemmin.

OSALLISTAMINEN

TULEVAT TOIMENPITEET- TAIDE

- Nuorten kanssa toteutettava kivitaide suunnitteilla Sammonlahden uimarannalle.
 - Ideoitu Lähiökehittämishankkeen avulla, mutta toteutunee jonkun muun rahoituksen nimissä.
- Nuorisotoimen graffityöpajat jatkuvat.
 - Sammonlahden alikulut on saatu luvallisiksi graffitipaikoiksi.
 - 3 kpl vanerisia bussipysäkkejä Sammonlahdenkadulla on luvattu graffityöpajan maalattaviksi.
- Skinnarilan koulu haetaan toimenpideluvalla kaikille avoimeksi graffitien tekopaikaksi.

OSALLISTAMINEN

AINEISTOJEN NÄHTÄVILLÄ OLO

- Kehittämissuunnitelmakartat ja –kortit ovat asukkaiden nähtävillä 9.6.-28.6.2023 välisen ajan Kaupunkisuunnittelun Lähiökehittämishankkeen verkkosivuilla.
- Asukkaat pääsevät esittämään omia mielipiteitään suunnitelmasta.
 - Nähtävillä olosta julkaistaan tiedote ja siitä tiedotetaan mm. sosiaalisessa mediassa. Tiedote lähetetään mm. alueraadille, kaupunginvaltuustolle ja medialle.
- Nähtävillä olon jälkeen aineistoja päivitetään tarpeen mukaan ja koostetaan asukkaiden palautteista yhteenveto.
- Lisää asukasysteistyötä ja osallistamista tehdään alueen asemakaavoituksen yhteydessä sekä katusuunnitelmien nähtävillä ollessa.

OSALLISTAMINEN

IDEOITA YHDESSÄ TEKEMISEEN

- Asukasaktivismiin herääminen ja yhdessä tekemisen voima!
- Yhteisöpuutarhat.
- Alikulkujen maalaus koululaisten kanssa.
- Kukkasipulien istuttamista koululaisten tai esim. eläkeläisten kanssa.
- Uimarannan uusien pukusuojiin graffitiseinät.
- Alueiden hoitoa. Esimerkiksi pusikoiden raivausta, siivoustalkoita, yhteisistä alueista huolehtimista, vieraslajien poistoa...
- Lappeenrannan Toimitilat Oy:n kanssa on neuvoteltu periaatteet alueen käytöstä poistuvien ja purettavien tilojen saamisesta taiteelle. Tiloja ja niiden piha-alueita voidaan hyödyntää mm. purkotaloteena, taidenäyttelyalueina tai esimerkiksi luvallisina graffitien tekopaikkoina. Jokainen kohde on kuitenkin hyväksyttävä LATO:lla erikseen, mutta periaatteellinen hyväksyntä on olemassa. Näihin voi alueen asukkaat vaikuttaa ja saada suunnitelluista purkukohteista ainakin väliaikaisia harrastetiloja erilaisiin toimintoihin.
 - Skinnarilan koulu haetaan luvalliseksi graffitien tekopaikaksi syksyllä 2023. Alueella voitaisiin osallistaa esimerkiksi ikäihmisiä maalaustapahtuman kautta. Alueen naapurit voivat esittää mielipiteensä hankkeesta toimenpideluvan yhteydessä.

